

Nr 362.

Av herr **Bergman**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring av läroverksorganisationen i Stockholm.*

Kungl. Maj:ts regering har under de senaste månaderna vid flera tillfällen visat sig äga förmåga att handla med en raskhet, som nästan saknar motstycke, och att framforcera riksdagsbeslut, som mycket nära tangerat övrumplingens gräns. Rättvisligen skall erkännas, att oförutsedda omständigheters tvång inneburit starkt och stundom ofrånkomligt motiv för detta förfarande, och erinringen avser icke i dessa fall något klander, tvärtom bör konstateras, att man har anledning till tacksamhet för vissa snabba och kraftiga ingripanden.

Men det förhåller sig annorlunda, om bryska metoder brukas i oträngt mål. Jag föranledes till en erinran därom vid studiet av propositionen nr 221 angående viss ändring av läroverksorganisationen i Stockholm, mot vars högst ovanligt forcerade och i vissa avseenden otillräckliga förberedelse det synes vara på sin plats att reagera, liksom också mot viss del av det förslag, vari den utmynnar.

I denna proposition föreslås två med varandra kombinerade åtgärder, av vilka den ena synes vara väl motiverad, medan den andra däremot icke kan erkännas äga stöd av tillfredsställande utredning.

Den förstnämnda åtgärden är det successiva upprättandet av ett nytt högre allmänt läroverk inom Bromma församling i Stockholm från och med läsåret 1932—1933, den andra därmed onödigtvis kombinerade är en plötslig avveckling från och med höstterminen 1932 av Stockholms äldsta högre allmänna läroverk, Nya Elementarskolan, Anders Fryxells, C. J. L. Almqvists och P. A. Siljeströms läroverk, den skola, som varit pionjär för realbildningen i vårt land och sedan lång tid fungerat som statens försöksläroverk för vissa pedagogiska metoder och anordningar, vilka ansetts bära prövas.

Beträffande det nya Brommaläroverket skall här icke vidare ordas: behovet av detsamma är motiverat av huvudstadens starkt växande folkmängd och den täta och egenartade bebyggelsen av Brommaområdet, vars befolkning i det närmaste fyrdubblats under de senaste c:a 15 åren. Departementschefen har, stödd på utredningar av Stockholms folkskolektion och statistiska kontor samt k. skolöverstyrelsen, anfört vägande grunder för upprättande av ett nytt läroverk i denna del av huvudstaden.

Annorlunda förhåller det sig i avseende på nedläggande av Nya Elementarskolan. Något förslag om slopande av detta läroverk ingick icke i skolöverstyrelsens den 29 februari 1932 avgivna utförliga utredning om det tilltänkta Brommaläroverket. Tvärtom uttalade skolväsendets högsta sakkunniga myn-

dighet i detta yttrande, att »läroverksorganisationen i Stockholm i dess helhet är i behov av vidgning för att kunna motsvara den nuvarande lärjungetillströmningen» och att »frågan om ett eventuellt nedläggande av Nya Elementarskolan icke behöver lösas i här förevarande sammanhang». Vissa vaga antydningar om att frågan är förtjänt av att tagas i närmare övervägande (Statistiska kontoret i Stockholm se prop. sid. 18), eller att frågan om förflyttning eller eventuellt nedläggande av Nya Elementarskolan kan bära upptagas till undersökning (Stockholms gymnasiekommitté, se prop. sid. 21) innebära givetvis ingen utredning utan på sin höjd en begäran om sådan.

Den 10 mars erhöll emellertid skolöverstyrelsen Kungl. Maj:ts befallning att »verkställa utredning angående ett ifrågasatt successivt nedläggande av statens provskola Nya Elementarskolan i Stockholm». Denna utredning om en så vittutseende, på många områden ingripande och — om utredningen skulle motsvara vanliga krav — förhandlingar med därav berörda personer och korporationer krävande fråga skulle vara färdig inom en orimligt kort tidsfrist. Enligt Kungl. Maj:ts prop. nr 221 sid. 35 anbefalldes den genom remiss den 10 mars och inkom *den 14 mars*, varvid är att märka att den 13 mars var en söndag, alltså i realiteten efter tre arbetsdagar. *Den 16 mars*, två dagar senare är sedan Kungl. Maj:ts proposition daterad.

Det torde vara något enastående, att en gammal högt ansedd läroanstalt med sådana traditioner, särskilda uppgifter och sådant lärjungeantal som denna, för att ej tala om dess donationer, stipendier m. m., på detta ilsamma sätt utan närmare utredning och utan hörande av dess rektor och kollegium eller av direktionen för undervisningsverken i Stockholm dömes att försvinna ur tiden, och det till och med så bryskt, att en del lärjungar, som stå inför inträdet på dess gymnasium, helt oförberett kastas ut i en oviss konkurrens om eventuell inträdesmöjlighet vid något annat läroverk.

Det är av stort intresse att taga del av skolöverstyrelsens under nu beskrivna förhållanden avgivna utlåtande. Överstyrelsen förklarar sig *icke* kunna frångå sin förut här ovan refererade mening, att frågan om Nya Elementarskolan icke bör sammankopplas med frågan om Brommaläroverket. Men då överstyrelsen nu av Kungl. Maj:t ålagts att, under förutsättning att Nya Elementarskolan skall avvecklas i detta sammanhang, uppgöra en plan för det tekniska utförandet härav, så var den ju skyldig att — ehuru tydligen mot sin egen önskan — utföra detta ålagda uppdrag.

På grund av ett utlåtande med denna andemening framlägges nu propositionen, i enlighet med grundsatsen *sic volo, sic jubeo*.

Något bärande stöd för skolans nedläggande kan icke ens vinnas av de rader i överstyrelsens utlåtande, som beröra den skiljaktiga karaktären av Nya Elementarskolans betydelse som försöksanstalt för olika pedagogiska metoder nu och fordom, ty uttalandet i detta avseende innebär endast, att läroverkets bibehållande icke kan anses betingat *allenast* med hänsyn till där berörda speciella uppgift. Överstyrelsen lägger i stället huvudvikten vid läroverkets behövlighet såsom ett allmänt läroverk likställt med de övriga och särskilt av-

sett för behovet i de stadsdelar, som icke beröras av Brommaläroverkets upprättande.

Enligt 1927 års riksdagsbeslut skulle Nya Elementarskolan bli ett lyceum. Denna plan har hittills ej kunnat utföras, enär såväl här som annorstädes lyceiformen visat sig allt annat än populär. I stället fick då Nya Elementarskolan behålla sin karaktär av vanligt allmänt läroverk, men i olikhet med de övriga Stockholmsläroverken (bortsett från det nya flickläroverket) fick den enbart fyraårig realskola, icke även femårig. Den fyraåriga realskolan är likaledes impopulär, under det stor trängsel råder om platserna i den femåriga. En framställning från Nya Elementarskolans sida att få upprätta en femårig linje, med hänsyn till denna trängsel vid de andra läroverken om plats i sådan linje, avlogs av regeringen, ehuru lokalutrymme för en sådan linje fanns vid Nya Elementarskolan. Det är sålunda tydligt, att den minskning av elevantalet, som åberopas i propositionen såsom ett skäl för skolans avveckling, är konstlad och beroende på av statsmakterna vidtagna åtgärder. Antalet lärjungar är för övrigt f. n., trots detta, omkring 330.

Det är så långt ifrån att behovet av ett läroverk i det egentliga Stockholm ej skulle göra sig gällande om Nya Elementarskolan nedlägges, att man med säkerhet kan förutse att ett starkt krav på ett sådant omedelbart skulle framträda. Med rätta gör Bromma nu anspråk på ett läroverk, med sina 30,000 invånare. Om man räknar med hela Stockholms invånarantal, motsvarar ett statsläroverk ungefär 55,000 invånare. Skulle nu ett läroverk försvinna, inses lätt vilken disproportion som inträder. Följden blir, att de vid trängseln om platserna utestängda få söka sig till privatläroverk med höga terminsavgifter och sämre utrustning eller få avstå från fortsatta läroverksstudier, om de ej ha råd att gå i privatläroverk. Det är ingen utveckling som anstår ett demokratiskt skolväsen. Man beräknar nu till hösten enbart för gymnasiet, att en brist på c:a 150 platser skall uppstå.

Att under sådana förhållanden nu indraga ett läroverk utan närmare utredning av konsekvenserna förefaller icke blott hänsynslöst mot lärjungarna och deras målsmän utan även ekonomiskt opraktiskt med hänsyn till följderna därav i en nära framtid, däribland icke minst de ekonomiska följderna för statsverket. Även de som möjligen föreställa sig att några ekonomiska fördelar för staten skulle vara att vinna på Nya Elementarskolans nedläggande böra besinna vad skolöverstyrelsen i sitt yttrande den 14 mars erinrar, nämligen att dessa fördelar — om de verkligen skulle förefinnas — icke behöva äventyras, därest frågan om Nya Elementarskolan blir avgjord i annat sammanhang. Skulle skolan nu utan närmare utredning nedläggas, uppstår slutligen även en rätt besvärlig fråga, vart de donationer, stipendiefonder och annan skolans egendom, som skänkts just till denna, och ej till någon annan skola, rätteligen böra gå. Härom föreligger ingen utredning.

Som härav synes, är det många frågor, som behöva utredas, innan man kan bilda sig en tillförlitlig grundad uppfattning om det ändamålsenligaste förfarandet med Nya Elementarskolan. Det är dessutom i sanning en billig och

anspråkslös begäran, att de som saken närmast gäller få någon frist, något som väl torde erkännas även av dem som annars hysa sympatier för ifrågavarande läroanstalts nedläggande. Ehuru jag med hänsyn både till skolans historia, traditioner och speciella, ännu aktuella uppgifter, och framför allt till dess, som mig synes, uppenbara behövlighet som vanligt allmänt läroverk är benägen för dess bibehållande, vill jag dock icke utan föregående omsorgsfull utredning göra något positivt yrkande i detta avseende utan hemställer endast, att frågan om Nya Elementarskolans framtida existens och organisation eller dess eventuella nedläggande underkastas saklig och allsidig prövning, innan statsmakterna fatta beslut i saken.

Jag hemställer sålunda,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 221 med den ändring, som betingas därav att frågan om Nya Elementarskolans framtid underkastas ny prövning och icke, på sätt som i propositionen föreslås, nu avgöres i samband med Brommaläroverkets upprättande.

Stockholm den 11 april 1932.

J. Bergman.

Bilaga. 1)

I ett till riksdagens statsutskott ställt, i pressen refererat uttalande av ett vid Nya Elementarskolan den 5 april 1932 hållet föräldramöte anföres följande:

Den kungl. propositionen om Nya Elementarskolans avveckling och nedläggande inom loppet av tre år har icke blott hos föräldrar, som hava sina barn i läroverket, utan också hos hundratals f. d. lärjungar vid läroverket mottagits med bestörtning och grämlse. För de förra, som nu först, vid vårterminens slut, mottagit detta budskap, blir det en källa till bekymmer och praktiska svårigheter att få barnen lämpligt placerade i andra skolor. I synnerhet kommer det brådstörtade i förslaget att verka hårt gent emot de lärjungar, som stå på gränsen till gymnasiet. För gamla f. d. lärjungar kännes det beklämmande, att deras gamla läroverk skall nedläggas, särskilt vid tanke på att det är Stockholms äldsta högre allmänna läroverk med mer än hundraåriga traditioner och dessutom det läroverk, vid vilket den reala bildningslinjen först infördes i svensk skolundervisning.

Det är emellertid icke blott de praktiska svårigheterna för de nuvarande lärjungarnas målsmän, icke heller endast känslan för de ärorika traditionerna, som tala emot Nya Elementarskolans nedläggande, en åtgärd, som särskilt i den form, den är ämnad att vidtagas, torde vara något enastående i den svenska skolans historia. Det finnes också kraftiga praktiska skäl, som tala häremot,

1) Nedanstående uttalande bilägges, emedan det innehåller värdefulla sakupplysningar i frågan, men jag önskar betona, att jag icke kan instämma i dess polemik mot den kungl. propositionen i avseende på Brommaläroverkets upprättande. Denna polemik utgår från ett alltför lågt beräknat invånarantal i Bromma och förbiser även den omständigheten, att behovet av ett läroverk icke blott är beroende av befolkningstalet utan framför allt på den efterfrågan efter högre skolbildning, som inom ett område gör sig gällande.

J. Bergman.

och andra skäl för att icke sammankoppla frågan om Nya Elementarskolans vara eller icke vara med frågan om ett Brommaläroverk.

Vi vilja här icke närmare ingå på frågan om ett statsläroverk i Bromma. Vi framhålla endast några synpunkter. Man har som motiv för önskvärdheten av ett statsläroverk i Bromma anfört dess befolkningssiffra. Mot Brommas 25,000 inv. stå emellertid Brännkyrkas 50,000 inv., utan att för dessa inrättandet av ett läroverk ens varit på tal. Oskars och Hedvig Eleonoras församlingar hava tillsammans 51,000 inv. och ett läroverk, östermalmläroverket, Högalid med 37,000 inv. intet läroverk, hela Södermalm med 140,000 inv. två läroverk, av vilka det ena är realskola, d. v. s. ett läroverk på 70,000 inv., hela Stockholm 502,000 inv., alltså ett statsläroverk på 55,000 inv. En jämförelse å andra sidan mellan arealen av Brännkyrka (inkl. Enskede) och Bromma visar, att det förra området är ungefär $3\frac{1}{2}$ gånger så stort som det senare (8,003 har gentemot 2,456 har). Av dessa siffror torde med all tydlighet framgå, att Bromma församling inom Stockholms stad ej på grund av sitt invånareantal, 25,000, utan vidare måste anses berättigad att ha sitt eget statsläroverk. Icke heller kan en förstad till Stockholm med 25,000 inv., i anseende till sitt behov av läroverk, jämföras med ett lika stort stadssamhälle, omgivet av den rena landsbygden, i all synnerhet icke om denna förstad skulle ha så tät och billig spårvägsförbindelse med huvudstaden som Bromma. Om därtill kommer, att man planerat att förlägga Brommaläroverket till Brommas östligaste del (vid Tranebergsbro), måste man fråga sig, varför icke dess lärjungar, som till största delen i alla fall måste fara i spårvagn till skolan, då också kunna fara ytterligare 5 minuters väg till läroverket på Kungsholmen, där f. n. 143 barn från Bromma åtnjuta undervisning. Att denna siffra icke är högre, beror därpå, att Kungsholms läroverks gymnasium endast för kort tid sedan inrättats.

Att som grund för ett specialbehov av läroverk i Bromma medräkna de i Bromma boende lärjungar, som undervisas i *enskilda* läroanstalter i Stockholm (144 + 171 = 315 — k. prop. sid. 14) förrycker jämförelsen med det inre Stockholm, då därstädes i privata skolor (motsvarande real- och gymnasiestadiet) undervisas relativt långt flera lärjungar än i statens läroverk (mer än 10,000 mot omkr. 5,500 i statens läroverk). Den slutsiffra på 751 »i Bromma boende elever på real- och gymnasiestadiet h. t. 1929», som kungl. propositionen meddelar (sid. 14), kan synas imponerande, men korrigerad till en riktigare jämförelse med »inre Stockholms» förhållanden krymper den betydligt. Här böra först frändragas 86 lärjungar i Kommunala mellanskolan i Bromma (Alvik) och 67 lärjungar i enskilda skolor i Bromma, varvid återstå blott 598, som söka sin undervisning inne i staden. Vidare överstiger antalet lärjungar i Bromma, som gå i privata skolor (382), med blott c:a 40 % antalet av dem, som fått plats i statsläroverk; i det inre Stockholm är motsvarande siffra över 85 % (5,625 i statens läroverk mot 10,500 i privata skolor).

Dessa siffror visa, att Bromma redan nu har procentuellt blott hälften så många lärjungar i privata skolor som det inre Stockholm och att Stockholm i sin helhet med ett läroverk på 56,000 inv. icke är hälften så väl gynnat som Bromma med sina 25,000 inv. skulle bliva, om det finge sitt eget läroverk. Det är detta, som är den springande punkten i föreliggande problem. Man har nämligen under den ständigt fortgående propagandan för ett läroverk i Bromma ända därhän glömt det egentliga Stockholms intresse, att man gjort gällande, att Brommas behov av ett läroverk lämpligen kunde tillgodoses genom nedläggandet av ett läroverk i det egentliga Stockholm. Och under det att man i förslaget om ett Brommaläroverk upphörligen framhåller föräldrarnas och barnens i Bromma intressen, så beaktar man alldeles icke den både materiella och andliga skada, som tillfogas Nya Elementarskolans lärjungar, då de på förslaget sätt skulle komma att ryckas ur sin kamratrekts och sin skolas miljö

för att skingras åt alla håll och i bästa fall omplanteras i andra statsläroverk eller eljes hänvisas till privatskolor.

Hela frågan är under sådana förhållanden alldeles oriktigt upplagd. Ett läroverk i Bromma på bekostnad av Nya Elementarskolan i Stockholm skaffar icke den så livligt efterträdade tillgången till nya platser för elever vid läroverken i Stockholm; det kommer endast att för brommalärjungar inbespara en del av spårvägsresan till staden, nämligen från Tranebergsbro till Kungsholms läroverk.

Nu föreligger emellertid för Stockholm i dess helhet ett behov av lärjungplatser, som icke kan fyllas med nuvarande resurser i Stockholm. Man kan beräkna, att för hösten 1932 en brist på drygt 150 platser i gymnasiet skall uppstå. Om man också vill avvisa hälften av dessa lärjungar och hänvisa dem till privata skolor, så är bristen ändock icke därmed avhjälpd. Det förefaller då vara en underlig politik att lägga ned ett läroverk inom staden, som, om det bibehölles, effektivt skulle kunna bidra till denna brists avhjälpande, n. b. om man medgäve upprättandet, låt vara som ett provisorium, av sådana lärjungeklaser, till vilka ovannämnda starka tillströmning kommer att göra sig gällande. Att besluta upprättandet av ett Bromma-läroverk med nedläggande av Nya Elementarskolan är alltså att ställa sig blind för det faktiska sakläget.

De skäl, departementschefen (k. prop. sid. 44—45) anför för att nedlägga just Nya Elementarskolan, äro delvis av förvånande art. »Såsom skäl . . . synes mig», heter det, »böra framhållas, dels den relativt ringa elevfrekvensen i Nya Elementarskolan.» Var och en i frågan initierad vet, att den relativt ringa elevfrekvensen sammanhänger med den organisation, man givit skolan genom 1928 års läroverksreform. Nya Elementarskolan skulle enligt denna bliva ett lyceum — en skolform, som även på annat håll måst uppgivas på grund av brist på lärjungar. När så lyceitanken förolyckats, beslöts, att vid Nya Elementarskolan 4-årig realskola och 3-årigt realgymnasium skulle upprättas. Effekten blev omedelbart allmän flykt av de lärjungar, som vid andra stockholmsläroverk ville genomgå det 4-åriga realgymnasiet. Detta om gymnasiet. Den 4-åriga realskolan övade ej heller någon dragningskraft. Då så h. t. 1931 stor trängsel i Stockholm bland inträdessökande till klass 1 av den 5-åriga realskolan rådde, begärde Nya Elementarskolans rektor, att en klass av denna typ skulle få upprättas vid Nya Elementarskolan, då på grund av skolans bland stockholmsläroverken ensamstående organisationsform här funnes gott om lokalutrymme. Regeringen avlog emellertid denna begäran och förordnade, att vid Norra realläroverket, som redan var överfullt, en ny avdelning av denna klass skulle upprättas. Talet om den relativt ringa elevfrekvensen är under sådana förhållanden missvisande och klarlägger ej hela sammanhanget.

Departementschefen talar också om läroverkets läge »i en stadsdel, som mer och mer uppsuges i stadens citybildning och där därför antalet familjer med barn i skolåldern minskas». Detta skäl kan ju vid ett mera ytligt betraktande te sig rätt plausibelt. Men i varje större stad med markerad citybildning äro gatulederna och de lokala kommunikationsmedlen av naturliga skäl bäst utvecklade i radiell riktning, och Stockholm utgör i detta hänseende intet undantag. Följden härav blir, att ett i city beläget läroverk ligger utomordentligt väl till ur kommunikationssynpunkt för lärjungar från praktiskt taget alla delar av staden. Även för de förorter i norr och nordväst (Sundbyberg, Hässelby, Spånga, Tureberg m. fl.), som äro hänvisade till stockholmsläroverken, och som icke ha andra trafikförbindelser än tåg till Centralstationen eller spårvagn och buss till Norra Bantorget, är ett i city beläget läroverk av det allra största värde, ja rent av oersättligt. Något annat realläroverk än Nya Elementarskolan, så beläget inom staden, att det ur kommunikationssynpunkt passar för de nämnda förorterna, finnes icke för närvarande. Det torde böra framhållas,

att det dock här rör sig om förorter med sammanlagt minst 60,000 invånare, och att deras berättigade intressen kränkas genom ett beslut om Nya Elementarskolans nedläggande. Staten såsom bevakare av det allmännas intressen i vidare bemärkelse bör icke rimligen beröva de norra förorterna med deras i förhållande till Bromma dubbelt större befolkning en för dem oundgängligen behövligen läroanstalt. Om emellertid en utveckling av staden sker mot ytterområdena — vi påpeka här bl. a. trakten fram mot Värtan — så att ett läroverk där bättre behövdes än i city, så föreligga ju möjligheter för en förflyttning även åt det hållet, vilket för övrigt redan för omkring 50 år sedan diskuterades.

Departementschefen pekar också på »den värdefulla, kronan tillhöriga tomt, som genom läroverkets upphörande skulle lösgöras». Det är klart, att denna fördel kommer staten tillgodo, även om läroverket flyttas t. ex. till yttersta Östermalm, där helt visst ett läroverk inom en ej allt för avlägsen tid kommer att behövas. Stockholms stad kommer helt visst att finna med sin fördel förenligt att där åtaga sig byggnadsskyldighet. Då kommunen senast tillfrågades härom, löd svaret, att den, med den organisation skolan fått, icke ansåg sig ha intresse av densamma, men man avböjde icke att under eventuellt andra förhållanden övertaga en sådan skyldighet.

Till slut synes man böra uppmärksamma, att målsmännen till Nya Elementarskolans lärjungar praktiskt taget betalat skolhuset — staten och kommunen hava betalat 55,000 kr. vardera till en byggnad, nu värd åtminstone $\frac{1}{2}$ miljon kr. Skolans bibliotek, undervisningsmateriel och inredningsmateriel ha ett betydande värde, tillkommet så gott som alldeles utan vare sig statens eller kommunens hjälp. Läroverkets donationer uppgå likaledes till ej föraktliga summor, skänkta just till denna skola i Stockholm och ej till andra ändamål. Oavsett det för känslan kränkande, att hela detta värde skulle komma i annans ägo, så synes det oss även betyda en ekonomisk förlust, om man först lade ned Nya Elementarskolan och sedan måste förse ett nyupprättat läroverk i det egentliga Stockholm med ny undervisningsmateriel, donationer o. s. v. till ett belopp, som näppeligen torde stanna vid 100,000 kr. Den förlust för själva undervisningen, som öppnandet av ett nytt läroverk med alldeles otillräckliga resurser i fråga om undervisningsmateriel innebär, är också att taga i räkningen.

Hela frågan om Nya Elementarskolans nedläggande synes också hava framkommit på ett överrumplande sätt och utan nödig utredning, utan att läroverkets rektor och kollegium och utan att direktionen över Stockholms stads undervisningsverk haft tillfälle att yttra sig, med en tidsfrist för Kungl. Skolöverstyrelsen av knappt en vecka för att avgiva sitt förslag till avvecklingsplan, en tidsrymd, som väl måste anses vara anmärkningsvärt kort.

Målsmän och föräldrar till elever vid Nya Elementarskolan få därför värdigt hemställa, att därest beslut om upprättande av ett nytt statsläroverk i Bromma fattas, detta ej måtte grundas på ett annat om Nya Elementarskolans nedläggande. Nya Elementarskolan fyller nämligen ovedersägligt — ej längre som statens provskola utan som ett vanligt statsläroverk — ett så uppenbart behov för Stockholm, att dess nedläggande ovillkorligen inom den allra närmaste framtiden måste föranleda inrättande av ett nytt högre allmänt läroverk i Stockholm.

Uttalandet är undertecknat å föräldramötets vägnar av

<i>G. Zethelius,</i> bankdirektör, Stockholm.	<i>Rud. Elander,</i> lektor, Bromma.	<i>O. Karlén,</i> stadsläkare, Sundbyberg.
<i>Arvid Levander,</i> stadsfogde, Stockholm.	<i>G. Lundborg,</i> byråingenjör, Kungsängen.	<i>Carl Pettersson,</i> lokreparatör, Tureberg.
	<i>Knut Bohlin,</i> rektor, Stockholm.	

Såsom representanter för skilda lärjungegenerationer ha med nedanstående ord i förestående uttalande instämt här nedan nämnda personer:

Med anslutning till de sakliga skäl, som i förestående skrivelse anförts emot det ifrågasatta nedläggandet av Nya Elementarskolan, önska undertecknade, f. d. lärjungar vid denna skola, framhålla, att även starka pietetsskäl tala för skolans bibehållande. Dessa skäl framträda, såsom naturligt är, främst för dem, som i likhet med oss behålla i ljust och tacksamt minne sina läroår i skolan. Men de torde också helt visst uppskattas av alla dem, för vilka Nya Elementarskolans ärorika traditioner från en mer än hundraårig verksamhet icke äro obekanta, och borde kunna räkna på en viss hänsyn även från dem, som hava bestämmandet av frågan i sin hand. Vare sig skolan komme att tillsvidare bibehållas på sin nuvarande plats eller bleve förflyttad till annan plats inom staden, där den skulle fylla ett ännu mera trängande behov, tala efter vår mening både sakskalet och pietetshänsyn för, att Nya Elementarskolan alltjämt får fortsätta sin gagnarika verksamhet såsom ett av Stockholms högre allmänna läroverk.

Allan Alexandersson,
bankdirektör.

H. S. Tamm,
riksgäldsfullmäktig.

Karl Afzelius,
fil. doktor.

E. Staaff,
f. d. professor.

Gunnar Ramstedt,
revisionssekreterare.

Carl Trygger,
bankdirektör.

C. G. Santesson,
f. d. professor.

Fr. von Friesen,
kamrerare.

Einar Perman,
med. doktor.